

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gennemføre de ændringer i lov om Folketingets Ombudsmand (ombudsmandsloven), der følger af nedlæggelsen af amtskommunerne og oprettelsen af regionerne (kommunalreformen). De nye regioner bliver en del af den offentlige forvaltning og som sådan omfattet af ombudsmandens virksomhed. Lovforslaget indebærer, at ombudsmandens kompetence over for regionerne kommer til at svare til den kompetence, ombudsmanden i dag har i forhold til kommunale myndigheder.

Lovforslaget tilsigter desuden at gennemføre enkelte redaktionelle og tekniske ændringer af ombudsmandsloven, bl.a. som følge af vedtagelsen af lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, ligesom det foreslås at præcisere ombudsmandslovens anvendelse på Færøerne og i Grønland.

Sagen blev drøftet på et møde i Folketingets Præsidium den 2. og den 30 marts 2005, hvor der var tilslutning til at fremsætte lovforslaget. Lovforslaget havde forud for mødet været drøftet med Folketingets Ombudsmand. Lovforslaget har desuden været drøftet med Statsministeriet og Justitsministeriet.

Lovforslaget fremsættes til fri debat, idet forslagsstillerne man har fundet det rimeligst at udskyde en detaljeret realitetsbehandling til efter fremsættelsen. Der er således ikke i forbindelse med fremsættelsen taget politisk stilling til forslagene eller til enkelte dele heraf.

Lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand (ombudsmandsloven) bygger på betænkning nr. 1272/1994. Om behandlingen af lovforslaget (L 57 af 2. november 1995) henvises til Folketingstidende 1995-96 side 617, 1025, 6930 og 7359, Tillæg A side 1700 og Tillæg B side 871.

2. Ændringer som følge af kommunalreformen

Ombudsmandens virksomhed omfatter efter ombudsmandslovens § 7, stk. 1, alle dele af den offentlige

forvaltning. Kommunale myndigheder – hvad enten de hører under den amtskommunale eller den primærkommunale forvaltning – er således også omfattet af ombudsmandens kompetence. Det følger dog af ombudsmandslovens § 8, at ombudsmanden ved bedømmelsen af den del af den offentlige forvaltning, der er kommunal, skal tage hensyn til de særlige vilkår, hvorunder det kommunale styre virker. Bestemmelsen indebærer ifølge forarbejderne, at ombudsmanden skal respektere den enkelte kommunalbestyrelses budgetmagt og lægge til grund, at det er kommunalbestyrelsen, der inden for gældende rets rammer fordele kommunens ressourcer. Hvor der er tale om skønsmæssige forvaltningsakter eller lignende afgørelser, må ombudsmanden respektere den lokalpolitiske afvejning inden for gældende rets rammer og den deraf følgende mulige forskellighed mellem kommunerne.

Det forventes, at indenrigs- og sundhedsministeren som led i kommunalreformen fremsætter forslag til Lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udvalgsråd og Hovedstadens sygehusfællesskab. Kommunalreformen indebærer, at amtskommunerne nedlægges med virkning fra den 1. januar 2007, samtidig med at landet inddeles i fem regioner. Regionernes anliggender styres af regionsråd, der vælges efter reglerne om afholdelse af valg til regionsråd i den kommende lov om kommunale og regionale valg. Regionerne får ansvaret for en række positivt afgrænsede opgaver inden for sundhedsområdet, regional udvikling, det sociale område, undervisningsområdet, trafikområdet og visse begrænsede opgaver inden for miljøområdet. Det bemærkes i den forbindelse, at regionerne ikke kan varetage andre opgaver end de nævnte, hvilket indebærer, at de almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommunernes opgavevaretagelse (de såkaldte kommunalfuldmagtsregler) ikke finder anvendelse for regionernes virksomhed. Regionernes budget vedtages af det enkelte regionsråd. Regionerne omfattes ikke af kommunestyrelsesloven, men underlægges derimod selvstændige styrelsesregler, som dog i vidt omfang bygger på kommunestyrelseslovens bestemmelser. Tilsv-